

PROFESIONĀLĀS MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMAS “VISAPTVEROŠĀ KVALITĀTES VADĪBA” IZMAIŅU IZVĒRTĒJUMS

1. Informācija par izmaiņu novērtēšanu

- 1.1. Vērtējuma priekšmets ir Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk - RTU) veiktās izmaiņas studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” maģistra profesionālo studiju programmā “*Visaptverošā kvalitātes vadība*” vienā no studiju organizēšanas variantiem - **trešajā (3.) variantā** (turpmāk - MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v.), kas paredzēts studentiem ar iepriekš iegūtu bakalaura akadēmisko grādu, mainot:
  - 1.1.1. studiju apjomu no 120 uz 100 kredītpunktiem (turpmāk - KP);
  - 1.1.2. studiju ilgumu pilna laika studijām no 3 uz 2,5 gadiem un nepilna laika studijām no 3,5 uz 3 gadiem;
  - 1.1.3. piešķiramo kvalifikāciju no “Procesu kvalitātes vadības inženieris” uz “Kvalitātes vadītājs”.

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

Novērtējuma secinājumi balstīti uz:

- 2.1. Dokumentiem, ko RTU ir iesniegusi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju akreditācijas komisijai:
  - 2.1.1. Iesnieguma par izmaiņām maģistra profesionālo studiju programmā “Visaptverošā kvalitātes vadība”;
  - 2.1.2. RTU Senāta 23.05.2016. sēdes lēmuma (protokols Nr.600);
  - 2.1.3. Izmaiņu veicēju sagatavotā maģistra profesionālo studiju programmas “Visaptverošā kvalitātes vadība” atbilstība Ministru kabineta noteikumos Nr.512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” noteiktajām prasībām (turpmāk - MK not.Nr.512);
  - 2.1.4. Izmaiņu veicēju sagatavotā maģistra profesionālo studiju programmas “Visaptverošā kvalitātes vadība” atbilstība profesijas “Kvalitātes vadītājs” standartam.

- 2.2. RTU studiju programmu reģistrā publicētām bakalaura un maģistra profesionālām studiju programmām "Visaptverošā kvalitātes vadība" un tajās ietilpstošajiem kursu aprakstiem;
- 2.3. RTU publicētā studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" pašnovērtējuma ziņojums, apstiprināts RTU Senāta 2014. gada 15. decembra sēdē;
- 2.4. 1.100. Kvalitātes vadītāja profesijas standarta prasībām, apstiprinātas ar Ministru kabineta 04.08.2015. noteikumi Nr. 445 Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 18. maija noteikumos Nr. 461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību"
- 2.5. Eksperta vizītes laikā RTU sniegto informāciju un pārbaudītiem materiāliem.

3. Vizītes gaita un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā RTU 2016.gada 12.augustā apmeklēja RTU Inženierekonomikas un vadības fakultāte (turpmāk - IEVF), kurā notika tikšanās ar RTU IEVF dekāna vietnieci mācību darbā, maģistra profesionālās studiju programmas "Visaptverošā kvalitātes vadība" direktori un docētāju Dr. oec. Ingu Lapiņu un Ražošanas kvalitātes institūta direktoru, minētās studiju programmas docētāju Dr. sc. ing. Jāni Mazo. Tikšanās laikā augstskolas pārstāvji sniedza detalizētu informāciju par veikto izmaiņu nepieciešamību un pamatojumu.

4. Secinājumi

- 4.1. MPSP "Visaptverošā kvalitātes vadība" 3.v. izmaiņas **studiju apjomā** no 120 uz 100 KP veiktas **nodrošinot atbilstību MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām** - 19.p. Maģistra programmas apjoms ir vismaz 40 kredītpunktu.
- 4.2. MPSP "Visaptverošā kvalitātes vadība" 3.v. veiktas izmaiņas **studiju ilgumā** - to samazinot pilna laika studijām no 3 uz 2,5 gadiem un nepilna laika studijām no 3,5 uz 3 gadiem. Studiju ilguma samazināšana ir nepieciešama, bet **nav pietiekama, lai nodrošinātu atbilstību MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām** - 20. p. Maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir **viens līdz divi gadi** ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem. Tāpat arī Augstskolu likuma prasības nosaka 57.pants. Studiju ilgums (1) Augstskolās tiek īstenotas akadēmiskās studiju programmas bakalaura vai maģistra grāda iegūšanai. Bakalaura un maģistra studiju programmas tiek veidotas saskaņā ar valsts akadēmiskās izglītības standartu. Bakalaura studiju programmas pilna laika studiju ilgums ir trīs līdz

četri gadi, **maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens vai divi gadi** ar noteikumu, ka kopējais bakalaura un maģistra studiju ilgums nav mazāks par pieciem gadiem. (2) Piektā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvei kopējais pilna laika studiju ilgums nav īsāks par četriem gadiem, izņemot tās profesionālās studiju programmas, kuras tiek īstenotas pēc koledžas programmas apguves. Profesionālās augstākās izglītības bakalaura grādu piešķir, ja programmas pilna laika studiju ilgums ir vismaz četri gadi. Profesionālās augstākās izglītības maģistra grādu piešķir, ja kopējais pilna laika studiju ilgums ir vismaz pieci gadi. To pašu nosaka arī MK not. Nr.990 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" un uzskatāmi demonstrē Akadēmiskās informācijas centra informatīvais materiāls "Latvijas Republikas izglītības sistēma"¹.

- 4.3. MPSP "Visaptverošā kvalitātes vadība" 3.v. noteiktas **uzņemšanas prasības** – akadēmiskais bakalaura grāds, 3 gadu studijas, **kas atbilst MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām** - 26.p. Ja izpildītas uzņemšanas prasības, maģistra programmā var imatrikulēt studējošos ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura grādu vai akadēmisko bakalaura grādu, vai profesionālo kvalifikāciju, kura iegūta, pilna laika studijās pabeidzot vismaz četrus gadus ilgu studiju programmu.
- 4.4. MPSP "Visaptverošā kvalitātes vadība" 3.v. **studiju saturs** ir veidots **atbilstoši MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām** - 5.2.p. nodrošināt studiju rezultātu (zināšanu, prasmju un kompetences) sasniegšanu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6. vai 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Tajā:
- 4.4.1. ir iekļauti studiju kursi **par jaunākajiem sasniegumiem nozarē 6 KP/16 KP apjomā** – Integrētās vadības sistēmas 4 KP, Kvalitātes vadība 6 KP, Kvalitātes pilnveides vadība 4 KP un Standarti uzņēmējdarbībā, atbilstoši MK not. Nr.512 prasībām - 23.1.p. studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē vismaz piecu kredītpunktu apjomā;

---

¹ <http://www.aic.lv/portal/izglitiba-latvija/izglitibas-sistema>

- 4.4.2. ir iekļauti **pētnieciskā darba** studiju kursi **nozarē 8 KP/14 KP apjomā** – Jaunu produktu un procesu izveides metodika 4 KP, Procesu vadības metodes 4 KP, Stratēģijas un pārmaiņu vadīšana 4 KP un Pētījumu metodoloģija 2 KP, atbilstoši MK not. Nr.512 prasībām - 23.2.p. pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi vismaz triju kredītpunktu apjomā;
- 4.4.3. ir iekļauti **profesionālās kompetences sasniegšanai nepieciešamie studiju kursi 12 KP apjomā** – Talantu un personāla vadība 4 KP, Resursu un kvalitātes izmaksu analīze 4 KP, Procesu analīze un vadība 4 KP, atbilstoši MK not. Nr.512 prasībām - 24.p. Papildus maģistra programmas obligātajā saturā ietver arī studiju kursus, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā (inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā, kā arī zināšanas par citām novitātēm uzņēmējdarbības vai iestādes vadīšanā), ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.
- 4.4.4. ir iekļauta **prakse 26 KP apjomā**, atbilstoši MK not. Nr.512 prasībām - 23.3.p. prakse vismaz 26 kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta akadēmiskās bakalaura studiju programmas beidzējiem, vai vismaz sešu kredītpunktu apjomā, ja tā ir paredzēta bakalaura programmas beidzējiem.
- 4.4.5. ir iekļauts **Maģistra darbs 20 KP apjomā**, atbilstoši MK not. Nr.512 prasībām - 23.4.p. valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darba vai diplomdarba (diplomprojekta) izstrādāšana un aizstāvēšana, vismaz 20 kredītpunktu apjomā.
- 4.5. Pēc MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. **iegūstamais grāds ir profesionālais maģistra grāds kvalitātes vadībā**, kas atbilst Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras un Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 7.līmenim un MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām - 29.p. Pēc maģistra programmas apguves piešķir profesionālo maģistra grādu nozarē (profesionālās darbības jomā), kā arī piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

- 4.6. Pēc MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. **iegūstama kvalitātes vadītāja kvalifikācija**, atbilstoši MK not. Nr.512 noteiktajām prasībām - 27.p. Maģistra programmā studējošie ar iepriekš iegūtu akadēmisko bakalaura grādu pēc sekmīgas maģistra programmas apguves iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.
- 4.7. Profesijas standarts “Kvalitātes vadītājs” 1.100. nosaka, ka kvalifikācijai ir noteikts piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis ar profesionālās augstākās izglītības maģistra grādu kvalitātes vadībā. Uzteicama ir studiju programmu “Visaptverošā kvalitātes vadība” pārstāvju aktīvā sadarbība ar nozares darba devēju profesionālajām organizācijām, t.sk. dalība Latvijas Kvalitātes biedrības 2014.gada darba grupā profesiju standartu “Procesu kvalitātes inženieris” un “Kvalitātes vadītājs” izstrādē un pilnveidē, kā rezultātā tie ir apstiprināti ar Ministru kabineta 04.08.2015. noteikumiem Nr.445 Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 18. maija noteikumos Nr.461 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību"
- 4.8. Izvērtējot MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. studiju satura atbilstību profesijas standartam “Kvalitātes vadītājs” 1.100. konstatēts, ka visas profesijas standartā “Kvalitātes vadītājs” **noteiktās kompetences, prasmes un zināšanas ir iekļautas** MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. studijuursos.
- 4.9. Eksperts norāda, ka būtu lietderīgi pārskatīt studiju kursu “Varbūtību teorijas un statistikas lietišķās metodes”, kurā noteikts, ka, lai to apgūtu, jābūt priekšzināšanām varbūtību teorijā un matemātiskajā statistikā, kvalitātes procesu vadībā. Līdz ar to pastāv iespēja, ka MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. reflektantiem, kuriem ir uzņemšanas prasībām atbilstošs bakalaura akadēmiskais grāds, nav nepieciešamo priekšzināšanu, kas var radīt šķēršļus studiju kursa “Varbūtību teorijas un statistikas lietišķās metodes” sekmīgai apguvei.
- 4.10. Nav norādīts kā MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. tiek nodrošināta un reflektantiem paziņota MK not. Nr.512 noteiktā prasība - 25.p. Ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš tās apgūst papildus maģistra programmai.

5. Rekomendācijas

- 5.1. Samazināt studiju ilgumu pilna laika studijās uz 2 gadiem atbilstoši Augstskolu likuma 57.panta (1) daļas un MK not. Nr.512 20. punktā noteiktajām prasībām, ka maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens vai divi gadi.
- 5.2. Pārskatīt studiju kursa “Varbūtību teorijas un statistikas lietišķās metodes” nepieciešamību un saturu, lai neradītu šķēršļus MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” 3.v. studentiem, kuri uzņemti ar bakalaura akadēmisko grādu un kuriem nav nepieciešamo priekšzināšanu.
- 5.3. Nodrošināt, ka MPSP “Visaptverošā kvalitātes vadība” studējošie, kas Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvuši zemāka līmeņa studiju programmā, tās apgūst papildus maģistra programmai.

6. Atzinums

Eksperts neatbalsta Rīgas Tehniskās universitātes veiktās izmaiņas studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” maģistra profesionālo studiju programmas “Visaptverošā kvalitātes vadība” vienā no studiju organizēšanas variantiem - trešajā (3.) variantā, kas paredzēts studentiem ar iepriekš iegūtu bakalaura akadēmisko grādu, jo piedāvātais studiju ilgums pilna laika studijām ir 2,5 gadi, kas pārsniedz noteikto divu gadu robežu. Tā kā studiju ilgums ir cieši saistīts ar visām pārējām izmaiņām – studiju apjomu un studiju saturu, t.sk. atbilstību profesiju standartam “kvalitātes vadītājs”, pārējās izmaiņas nav vērtējamas atsevišķi no studiju ilguma.

Ja studiju programmas ilgums pilna laika studijām tiek samazināts līdz 2 gadiem (nepilna laika studiju ilgums līdz 2,5 gadiem), un tiek nodrošinātas normatīvo aktu prasības attiecībā uz programmas saturu, tad eksperts atbalsta šādu izmaiņu veikšanu.

**Augstākās izglītības kvalitātes
aģentūras piesaistītais eksperts**

19.08.2016.

Inta Krastiņa